

sișionalilor italieni în frunte cu Imbriani în contra Austro-Ungariei sunt totuși atâtea dovezi, că poziția lui Crispi se clatină ași mai multă ca ori și când.

Sórtea Bulgariei.

Intr'unul din numerii trecuți ai fôiei noastre am adus scirea, că între Berlin și Viena se face o viaș schimbare de telegrame cu scopu, ca să se stabilizească o înțelegere între monarchia noastră și Rusia în ce privește afacerile din Bulgaria, care agită așa de mult diplomația europeană. Scirea acesta a adus-o mai întâiu diarul englesu „Times”, care în zilele trecute a publicat în ces-tiunea acesta un lungu articolu, din care estragemu următoarele părți mai însemnate:

În câteva zile din urmă o viaș schimbare de depeși s'a făcutu între Berlin și Viena privitoru la afacerile bulgare și în genere se presupune, că s'a făcutu încercare de-a se lua o hotărîre față cu Bulgaria, care ar îndestuli pe guvernul rusesc ca și pe celu austro-ungaru. Se dice, că Țarul rusescu într'atâta s'a abătutu dela vederile sale de mai înainte, încatu ar fi aplecatu a aproba alegerea ca principe alu Bulgariei a cumnatului său principele danez Valdemar alege neaprobata de Țarul, când s'a făcutu cu patru ani înainte de acesta în Tinnova. Și acesta s'a întâmplatu tocmai când Țarul era foarte agitat din cauza zădărniceii misiunii generalului Caulbars. Între cauzele, pentru cari Țarul n'a aprobatu alegerea prințului Valdemar, s'a accentuat mai alesu aceea, că adevăratu vré, ca principele Bulgaru să fiă de religiunea ortodoxă.

Țarul însu schimbându-și acum vederile față cu condițiunea acesta, guvernul germanu a folositu ocașiunea, ca să întrebuițeze acestu concediune pentru asigurarea păcii europene și fără îndolă, că împăratul germanu s'ar bucura foarte multu, decă în timpul sitei sale în Petersburg ar face să înceteze odată neînțelegerile cronice dintre Rusia și Austro-Ungaria, prin aceea, că i-s'ar da Bulgariei unu principe, care ar fi primitu și aprobatu de amândouă puterile acestea.

Dér, barem în parte, a trebuit și va trebui să se țină sémă și de principele Ferdinand și Stambulov. Principele Ferdinand, pe lângă tôte insistările membriloru familiei sale de a se retrage din Bulgaria, rămâne statornicu pe lângă hotărîrea sa, căci de abdicere nici nu vré să audă, și apoi cine scie decă ar voi să asculte de sfaturile celor din Viena, decă cabinetul vienesu l'ar sfătui să facă locu prințului Valdemar.

Principele Ferdinand a primitu corónă și tronul bulgaru într'unu timp când se cerea pentru acesta multu curagiu morală, și e siguru, că o parte mare a poporului bulgaru îi datoresce

multămită, că s'a hotărîtu pentru acesta. Principele opinéază că-i este în jocu cinstea sa personală și în privința acesta Stambulov mereu îl îndemná să stăruéască la postulul său. Singurul motivu, ce ar face, ca principele Ferdinand să abdică, ar fi motivul, că prin abdicarea lui ar face unu adevăratu serviciu Bulgariei. Dér cum s'ar puté să i-o poți demonstra acesta?

Cauzele, cari aru milita pentru alegerea lui Valdemar de principe bulgaru, militéază și pentru principele Ferdinand, și Bulgarii cu totu dreptul dicu, că decă întru adevăr Țarul se pórtă cu bunăvoință față de ei, atunci nimic nu-lu mai împedecă, ca să recunoscă alegerea acelu principe, care de trei ani a condus afacerile Bulgariei în modu vrednicu de recunoștință. Să mai adăugem că, decă Valdemar ar primi corónă bulgară, faptul acesta ar fi neplăcutu pentru Greci și ar aduce pe regele Greciei într'o poziția foarte neplăcută. Grecii și Bulgarii nu sunt tocmai prietini unii cu alții și nici-odată nu se vor restabili între ei bunele raporturi, decă doi frați aru sta în fruntea a două țări, cari în totu timpul le-ar bănu, că sacrifică cele mai delicat- aspirațiuni naționale sentimentelor de frate. Aceasta în fine este o considerațiune, pe care consilierii politici ai Țarului n'o scapă din vedere, fiind-că nu putem accentua destul de desu, că politica Rusiei nici-odată n'a ținutu la aceea, ca popórele din Balcani să trăiescă în bună prietină între sine și prin acesta să se întărească ca state independente...

SCRILE PILEI.

Ciangăii păcăliți. Din Deva se scrie cătră „Sieb. Deutsch. Tgltt.“: Acum vr'o trei ani se lățise din Deva scirea, că voru fi colonisate acolo 60—70, în Hunedóra 40 familii de Ciangăi. Ași vedem, cu tôte pregătirile, încă totu numai 8—10 familii de Ciangăi lângă Deva. Cumcă au să mai vie și alții, nici vorbă nu mai e, căci condițiunile, ce trebuie să le priméască noii coloniști, nu sunt avantajiose. Se socotesce pentru o familiă 800 stinjină pătrați intravilanu și 10 jugere arătură și livade. Pentru acestu complexu de pământu unu colonist Ciangău are să plătescă 1100 fl. prețu de cumpărare; 100 fl. îndată ca vadiu și 1000 fl. în 40 anuități semianuale cu 4-1% interese. Anuitatea plătită întârziatu se socotesce cu 6% interese de întârziare. Prin acesta Ciangăii se simt foarte apăsați, fiind-că mai au și dările cele grele de plătit și trebuie să plătescă și lemniaria, ce o primesc din pădurile statului pentru case și edificii economice. Erarul vinde și altor cumpărători mai totu în aceleași condițiuni; așadără cu Ciangăii face bunu gheșeft. De aceea n'au cheft Ciangăii să vină aci.

„Nemzet“ despre afacerea matriculelor. Semioficiosu „Nemzet“ încă se exprimă asupra afacerii matriculelor. Întrébă, că voesce cineva să încépă în țără acesta lupta pentru cultu? Vré apoi să documenteze, că contele Albin Csaky prin ordinațiunea din Februarie a. c. nu țintesce decât la susținerea statului quo alu legi, așa precum a fost creatu la 1868 și 1879. Dice apoi guvernamentalul, că nici o dialectică nu póte demonstra, că ordinațiunea ministrului ar fi creatu nouă stări de lucruri și că ar avé altu scopu decât asigurarea validității legi în vigóre. „Nemzet“ apoi încheiă dicéndu, că cine va fi totuși responsabil, decă se va provoca lupta pentru cultu? Ministrul, care stă pe basa legi, de siguru că nu va fi responsabil. Dér, dice organul guvernului, noi credem, că lucrurile nu se voru desvolta mai departe. La noi nimeni nu voesce să provóce „Kulturkampf“-ulu și celu ce ar vré acesta, n'ar face nici-decum bine.

Ce vré Cehii tineri? „Narodni Listy“ dice, privitoru la plaurile Cehilor tineri, că aceștia în momentul decisivu voru provoca pe deputații partidei Cehiloru bértrani să-și depună mandatele, său să voteze cu Cehii tineri. „Politik“ încă cere, ca cele două partide ale Cehiloru să se contopéască într'una în momentul actualu alu crisei, care amenință.

Concubinatele în unele ținuturi ale comit. Timișóra iau proporțiuni care te revoltă. În cercul Răcașului, precum se raportéază, s'au constatatu sute de casuri, în care fete de 12—15 ani trăiesc în concubinatu cu feciorași de 14—16 ani și devin mame. Comitatu Timișóului va lua în propriul său cercu de activitate dispozițiuni statutare.

Cea mai vechiă hartă a Ungariei o posedă călugărul-plebanu Vosinsky. Ea e din anul 1558, dér nu stă scrisu unde și cine a făcut'o. Plebanul Vosinsky dice, c'ar fi opera unui artistu italianu. Pe harta acesta se potu vedé cetățile vechi, a căroru urmă nu se mai vede ași.

Soldatu c'unu ochiu. Ténérul G. Sofronu Comșa din Comăna inferióră avea numai unu ochiu. Fiindu împinsu de necesitate, trecu în România. Auđéndu, că medicii potu ca să-i pue unu ochiu, pentru ca să aibă doi, se duse la unul dintre ei, care prin ajutorul științei reuși să-i pue unu ochiu artificialu. Mai târziu venindu-i rândul la sorți, se întórse acasă și se prezentă la comisiunea de recrutare dela Făgărașu, unde și fu declarat de aptu pentru serviciul militar. Ténérul eșindu afară, spuse cunoscuților săi, că el, deși are numai unu ochiu, cu tôte acestea totu

l'au luat în armată. Unul dintre cei ce au făcut cunoscutu acesta comisiunei de recrutare, care chemă înderăt pe ténérul Sofronu la o nouă vizitare, unde acestu spre mirarea tuturoru își scóse ochiul artificialu. În urma acestei descoperiri, fu sterșu din lista tinerilor apti pentru serviciu militar.

O mătă turbată între óspeții de băi. La băile din Falu-Szemes (comit. Somogy) s'a ivit în zilele trecute o mătă, care a datu nascere la unu incidentu foarte gravu. Pisica era turbată, după cum s'a constatat mai târziu, și a mușcatu șese persoane, care s'au dușu la Budapesta să se oltuiescă în contra turbării. Mătă a mușcatu mai mulți căni din satu, pe cari autoritatea a datu ordinu să i stirpéască.

Fortificațiile României. Comandantul fortului dela Ștefănescu din prjma Bucuresciloru, căpitanul Săulescu, a fostu trimis de guvernul român la Magdeburg, ca să supravegheze turnarea cupolelor destinate pentru fortificații. În luna Noemvre, fiindu terminate și fortificațiile dela Galați, se va purcede imediatu la aședarea cupolelor.

Necrologu. Ni-se scrie: În 23 Iulie fu înmormentată preotésa Iuliana Dragoșiu din Sân-Mărgita, lăsându în doliu pe nemărgiatul său soțu Gregoriu Dragoșu, preotulu român de acolo, cu care trăi 17 ani, lăsându în urma sa 5 copii minoreni într'o deplorabilă stare. Răposata a fostu cunoscută în întregu ținutul ca o economă esemplară. Cu legumérutul ea scia aduce unu venit frumosu pe sémă casei; se distingea mai virtos prin frumósele țesături naționale, cari îi împodobiau atât de minunatu casa și cari erau lucrate de mâna sa. — Unul din cei de față.

Adresa consulatului generalu c. r. în Londra. Cercurile interesate se încunoscintéază prin acesta, că adresa prescurtată pe telegrame adresate consulatului generalu c. r. din Londra constă din cuvintele: „Oestung London“.

Vagóne cu reservoir și anume 5 pentru uleiu mineralic și 5 pentru spirtu sunt puse de cătră secția de mișcare a căilor ferate de statu ungare mai cu sémă acelor părți la dispozițiune, cari în lipsa unor vagóne proprii, potu să le întrebuițeze din casu în casu pentru transportu. Publicațiunea în astă privință se află în biroulu camerei de industriă și comerciu din Brașovu.

Petrecerea de veră, aranjată de inteligenta română din Cenade și juru în 3 Augustu n. c. în favorul școlii române gr. cat. din Cenade, a avut succesu deplinu, atât moralu, cât și ma-

Simțiam cum ochii mi eșiră din orbitele lor, pumnii mi erau strinși, eram gata să apucă pe omul acela, care plănua unu atentat. Norocu că tôte privirile erau așintite asupra scenei, pentru-că altmintrelea toți ar fi observat palórea mortală, care-mi acoperea față. Și actul părea, că nu mai avea sfârșitu.

Audiamu musica, vedeam figuri umblând de colo până colo pe scenă, tôte însă ca prin vis, privirea mea era așintită asupra individului de dinaitea mea și decâte-ori acesta făcea câte o mișcare, tresăreamu.

Nervositatea mea își ajunsé culmea, mă aflam într'o stare, care era aprópe de nebuniă, și trebuia să-mi punu tôte puterile, ca să nu scotu unu strigăt și să nu mă aruncu asupra aceluia, care voia să atenteze la viața împăraților. Secundele mi păreau óre, minutele o eternitate, în mintea mea se băgă idea, că actul nu se va fini nici-odată.

În fine, cortina cădu, musica încetă, atunci eu mi reculesei puterile, pentru-

că cea mai nemerită ocașiune pentru atentat era eșirea Maiestăților lor din sală. Mă ridicai și eram gata să mă aruncu asupra atentatorului, dér ambii împărați eșiră din sală fără nici unu accidentu.

Oftai ușurat din adêncul inimei. O greutate nemărginită cădu de pe peptul meu. Mai plângeam de bucuriă, că am fostu atât de norocosu, că nu s'a întâmplatu nimic.

Dér în momentul acesta, bucuria mi-se prefecú într'o furiă órbă, contra acelu om, care mi-a făcutu unu pătrar de óra plin de spaimă. Elu părăsi sala, eu îl urmă, abia stăpânindu-mé. Ajungéndu elu până lângă garderobă, îl atinsei pe umere dicéndu-i?

— Ești arestatu. Urméază-mé imediatu, fără a provoca sensațiă, său de nu, întrebuițézu forța.

Trebuie, că espresiunea feței mele să fi fostu foarte înfricoșată, căci omul îngălbini. Îndată ce eși din sală, făcui unu semn la doi agenți de polițiă să

vină după mine și intrarăm cu toții într'o odaia din apropiere. Eramu atât de iritat, încatu abia puteam vorbi.

— D-ta ai unu revolveru, dăseiu eu cătră arestantu, care era unu bărbat cam de 50 ani, dá-mi încóce arma.

Arestantul mi dădu revolverul. — „Ce ai voit să faci cu acestu revolver în teatru?“ îl întrebai.

Arestantul, care mă privi până acum zăpăcitu, se reculese. — „În ori și ce casu nu mi-vei crede, de ce portu arma cu mine, regretu, că ai vedut'o“.

Nu mă mai puteam stăpâni și strigai:

— Ai voit să sevêșesci o crimă, unu atentat asupra împăratului nostru, său asupra Țarului Rusiei.

Prisionierul se retrase unu pasu înapoi îngrozit și duse cu o voce, ce tremura de agitațiune: „Dumneșeu să mă păzescă, nici prin gându nu mi-a trecut așa ceva. Mai bine voescu mórtea, decât să dorescu mórtea împăratului și a óspelui său. Din altă causă portu arma

la mine, și credu, că decăți voi spune numele meu, te vei convinge, că nu sunt de aceia, cari atentéază la viața cuiva.“

Elu spuse numele, cum se chiamă, numindu o familiă nobilă.

— Sunt mare proprietaru, ofițeru în armată, revolverul îl portu, fiind-că am mare frică de incendiul teatrelor. Decă mă duc în teatru, îl iau cu mine, că la casu, decă arde teatrul, să-mi potu lua viața, fiind-că mă înspăimântu la idea, ca să moru în flacări.

Omul acesta vorbi cu așa de mare convingere, încatu trebuia să-i credu. Cu tôte acestea însă nu putu să-lu eliberez, îl trimisei la șeful poliției de unde fu imediatu eliberat, după ce plăti mai întâiu o amendă în bani, pentru ce a purtat arma cu sine. Așa se fini spaima ce o avusesem în séra aceea în urma episodului, ce nu arareori se ivesce în viața funcționarilor de polițiă.

(După „B. Tgl.“)

U. P.

terială. Petrecerea s'a început la ora 5 d. a. și s'a continuat cu multă veselie până către dimineață. Jocurile: Ardelena, Romana și Quadrille au fost jucate de un lung șir de părechi. În pauză mai mulți tineri, sub conducerea d-lui teologu Suciu, au jucat în vestiment naționale „Călușerul” și „Bătuta” cu rară esactitate, la sfârșitul cărora publicul român și străin a erupt în frenetice aplauze și strigări de „să trăiească.” Onore comitetului arangiator, și în specie d-lui Flaviu St. Șulțu, administratorul domeniului din Cenade alu fondului Șulțianu, care nu a cruțat spese și osteneală, pentru reușita câtă mai frumoasă a petrecerei. — *Unu oșpe.*

„Asimilarea” se va numi un diar, ce va apăre încurându în Bucuresci și va fi organul unui grup de Israeliți tineri, cari vrău să facă propagandă pentru contopirea jidovismului cu creștinismul.

Omor. Unu ampioiatu dela institutul idraulic din Pesta, Mihael Pete, ceru să fi primit în spitalu din cauza mai multor rane, ce dăcea că le-a primit dela amantă-sa, văduva din Steinbruch a supraveghiatorului apăductului Florianu Nikora, cu care s'a certat. Cercetându-se lucrul, femeia fu aflată mōrtă într'unul din rezervoriile cele mari ale apăductului din Steinbruch. S'a constatat, că Pete a sugrumat'o și cadavrul l'a aruncat în apă. Pete negă, cu toate acestea a fost arestat.

Atentat la viață. Vistavoiul generalului Faby din garnisona Cașoviei, a vrut să impuse pe soția generalului. Din două glōnțe n'a nimerit însă nici unul. Mama soției generalului isbuti să smulgă revolverul din mâna atentatorului, ér servitorii alergară în casă și puseră mâna pe el. Vistavoiul, care se afla de curēndu în serviciul generalului, e arestat. Elu a declarat, că șicanele ce le suferia din partea soției generalului l'au îndemnat să sevirșescă atentatul, cu scopu de a pune capētă acestui chinu.

Pentru învățatori. Doritorii de a ocupa cele două posturi de învățatori dela școala română confesională gr. cat. din Telciu (comit. Bistrița-Năsăud), pentru cari s'a publicat concursu în Nr. 165 și 166 ai foiei noastre, se-și trimetă cererile lor la adresa d-lui președinte Gregoriu Popu, parochu în Telciu (p. u. Naszod.)

Foc. Prin scēnteile dela locomotiva trenului dintre Arad—Timișōra s'a aprinsu tinera pădure Cioca de lângă Timișōra. Focul a nimicitu un complexu de 3000 metri pătrați. Pădurea e a comunei orășenești, care s'a și plānsu ministrului de comerț în contra pericolosei împrăștieri de scēnteii.

Informațiuni

relative la lucrările adunărilor generale ale „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.”

În urmarea întrebărilor venite din unele regiuni ale țerei, aflăm necesarū a răspunde în următoarele: statute și regulamente se trimittu în numărū în care se ceru de către direcțiunile despărțemintelor peste totu pe unde există de acelea.

În debaterile adunărilor generalu comitetul are să ția strictu la § 3 din statute, prin urmare a nu suferi transgresiunea aceluia.

Adunările sunt publice, potu să asiste persoane onorabile de orice stare și condițiune socială, însă votu deliberativu au numai membrii fondatoru, cei pe viață și toți cei actuali, câți numără regulatū cotisațiunea anuală de 5 fl. v. a. Discurse, studii, operate scien-

tifice, artistice, agronomice, tehnice, fizice ș. a. nu numai sunt permise a se ceti în adunare, dēră chiar dorite și cerute, după cum se întemplase mai alesu în cei vr'o 15 ani dintăiu ai activității acestei societăți sub unica condițiune observată în decursul anilor, ca operate de acelea să fiă, celū puțin cu 2—3 zile înainte, transmise la comitetu, care portă răspunderea atătū către autoritățile publice, câtū și către publicul ascultătoru pentru tōte ce se pronunță în adunare, éră presiidiul are să le pue la ordinea zilei în proporțiunea în care adunării îi ajunge timpulū. În debateri se observă regulele cunoscute din tōte adunările publice ale omenilor de cultură superiōră.

Propuneru neanunțate de timpuriu la comitetu, ca să potă fi trecute în programa tipărită, nici celū puțin prezentate cu o zi mai înainte în scrisu la presiidiu, nu se potu pune la ordinea zilei fără pericolu de precipitare și de desordine în lucrările adunării.

Dela presiidiul comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.”

Sibiū, în 7 Augustu n. 1890.

Correspondența „Gaz. Trans.”

Din diecesa Oradiei mari, Iulie 1890.

Stimate Domnule Redactoru! La 20 Iulie n. c. s'a binecuvēntat biserica noastră gr. cat. din comuna Madarasu, în diecesa Oradiei mari.

Binecuvēntarea s'a efeptuit prin Magn. d-nū Dr. Augustinu Lauran, însoțit de mai mulți d-ni protopopi și preoți din comitatul Sătmăru.

Totū atunci d-lu Iuliu Szabo, preotū nou-ordinatū, a oficiat prima slujbă în nou sfințita biserică. Noul preotū este unu tineru de bună speranță, născutū în comuna Madarasu. Dea Dumneșeu, ca nici-odată să nu ne înșelăm în frumoșele speranțe, ce le avem în el, și din zi în zi se-și câștige mai multū iubirea și recunoștința noastră printr'o activitate plină de rōde binecuvēntate pentru sfânta biserică și națiunea noastră romānescă.

Cuvēntare ocașională la acēstă solemnitate a ținutū Magn. d-nū Dr. A. Lauran, arătāndu atătū însemnătatea ș. maice biserice, câtū și datorianța unui preotū.

La actul sfințirii a fost adunatū multă inteligință din depărtare, cum și poporul nu numai din locu, ci și din juru.

Edificiul biserice se pōte dīce, că e în adevēru impunētorū. În intrēgā diecesa Oradiei mari, nu multe i sunt asemenea. S'a edificatū acēstă biserică cam pe la 1818, când în ea numai preotul și cantorele cāntau; cu timpul s'a învechitū fōrte multū, ba în părții ei se iviră icl-colea și crepătur. Renoirea ei împreună cu construirea unui coru a costatū aprōpe 1000 fl., pe cari i-a contribuitū poporul; asemenea a prestatū acēstū poporū dīlele de lucru cu palma și jugulū în preț de 600 fl.

Nisuițele și ostenele Ryds. d-nū protopopu Ioanū Szeremi sunt de tōtā lauda. În timpū de 35 ani, de când păstoresce poporul din Madarasu, s'a ziditū casă parochială frumoasă și edificiu școlarū aprovisionatū după cerințele legei. Acum suntū doi ani de când în considerarea bătrānelorū sale i-s'a datū ca coadjutorū d-lu Ludovicu Mărcușu, preotū tineru.

În tōmna anului 1888 pentru învățatorul secundarū a mărītū salariul dela 210 fl. la 300 fl., ér salariul cantorului-învățatorū l'a mărītū cu 50 fl. plătibilū din cassa bisericească.

După sfirșitul serviciului divin s'a datū unū banchetū în onōrea oșpeșilorū

din partea curatoratului bisericescū, ér la 6 ore d. m. urmă petrecerea cu jocu.

Unu asistentu.

Oena Sibiuului, 25 Iulie v. 1890.

Dela băile din Oena Sibiuului. În fine multămită Domnului, vēdurāmū asēră stradele Oenei luminate, căci era să plecāmū d'aci și să nu scimū cum stă acēstū orașū nōptea luminatū. Lumea mirāndu-se se plimbă pe strade până tārdu, deși praful este până la glesne, dēră de acēsta nu se pōte acusa nimenea, de ore-ce s'ar pretinde ceva imposibilū pentru aici, a se pava stradele și a se înlătura praful. Totuși primarulū, séu, cum se numesce aici, căpitanulū orașului, cu puțină cheltuială, dēcă ar avē bunăvoință, ar putē stringe pietrele de pe drumuri și să le pună prin grōpe. Mulțumirile oșpeșilorū de aici domnului căpitanū și de atāta, deocamdată. Când va face mai multū, i se vorū aduce mai mari și mai multe mulțămiri publice.

Dēcă tōte autoritățile n'arū lua în nume de rēu reclamele publicului, ci ar căuta să dea dreptatea unde se cere și să facă binele unde se pōte, de sigurū, că n'amū avē să suferimū d'atātea neajunsuri și bietulū poporū n'ar fi silitū, să ia lumea în capū, ci ar binecuvēnta pe cărmuitorii cu inimă și sufletū omenescū.

Era să uitū a vē scrie, că aici de Dumfneacă s'a începutū tērgulū anualū și a duratū până ieri.

Cai, boi și bivoli erau fōrte mulți și putemū dīce frumoși, și se plătiau, după cum am vēdūtū, destulū de bine, numai vēndare era puțină, din lipsa de bani. Cum amū dīce, vēndetori erau destui, dēr cumpărători puțin. Tērgulū vitelorū se face p'unū vērū de delū, sterpu și fără o picătură de apă. Ți-se face milă vēdēndū pe omeni vāietāndu-se de sete și pe vite sbierāndū de arșița sōrelui și de topirea lorū din lipsa de apă, care nu se pōte găsi nici chiar în puțurile orașului, cari din cauza secetei și a mulțimei consumătorilor, se sleiseră.

Întrebāmū pe d. Căpitanū, și lū rugāmū, să nu se supere, căci îl vedemū, că încasēzā frumoșei bani, nu s'ar putē face tērgulū în altă parte, unde s'ar găsi apă? séu în apropierea acelu delū, nu s'ar putea face câte-va puțuri cu sghiaburi pentru omeni și vite, căci e sciutū, că apa e mai necesară ca pânea, și în casulū acesta lumea și vitele l'arū binecuvēnta, ér nu l'ar blāstāma cum am audītū.

Tērgulū de manufacturi și legume a fostū fōrte slabū. Și vēndetori erau puțin, mai toți Sibieni, dēră apoi cumpărători și mai puțin. Pe la 3 ore după amēzi nu mai era nimica în tērgū.

Dela neregulata aședare a șetrelorū am pututū constata dē dimiņēzā, că tērgulū are să fi slabū, de ore-ce totul se făcea arbitrarū și fără nici unu controlū.

Am vēdūtū cu o deosebită satisfacțiune sufletescă, că la acēstū tērgū, cum și la altele, ce am vizitatū în Ardealū, limba de afaceri între diferitele neamuri de aici este și va rămānē cea romānescă, de ore-ce toți vorbescū numai romānesce, fiind-că majoritatea vēndetorilorū și a cumpărătorilorū suntū Romāni. Ar fi dēră de doritū, pentru binele și pacea tuturorū, ca cei deia Cărmă să înlesnēscă studiarea acestei limbi, ér nu s'o desprețuēscă și împe-dece.

Dare de semă și mulțămītă publică.

Monorū, 6 Augustu n. 1890.

În 20 Iulie st. n. c. s'a arangiatū în Monorū (com. Bistrița-Năsăud) o petrecere de vēră din partea tinerimei romāne din jurul Monorului, alū cărei rezultatū materialū a fostū următorulū:

Percepțiunile au fostū: 101 fl. 50 cr. Erogățiunile: 50 fl. 72 cr. Subtrāgēndu-se erogățiunile din percepțiuni, rămāne venitū curatū de 50 fl. 78 cr.

Sera la cassă au suprasolvitū d-nii: Georgiu Ternaveanu 1 fl. 90 cr., Toma Furdū 1 fl. 20 cr., Vasiliu Mera 1 fl. 20 cr., Eliu Cincia 60 cr., Ioanū Bileganu 60 cr., Iuliu Crainicū 60 cr., Vasiliu Baciu 60 cr. Amū mai primitū dela d-lu Gergiu Șian-dorū 5 fl., ér dela d-lu Petru Neagoșiu 3 fl.

Toți aceștia, precum și aceia, cari ne-au onoratū cu prezența d-lorū, primēscă pe acēstă cale mulțămītă nōstră publică.

Pentru comitetulū arangiatorū:
Simione Besanu, Octavianū Harșianu.
președ. secretarū.

DIVERSE.

Chinina. În anulū 1650 Contesa El. Cinchon, soția vice-regelui din Peru (America), contractă nisce frigrū grozave. Medicii curții înzadarū încercāră să o vindece, căci ori-ce tratamentū rămase fără efectū. Unu vrăjitorū indianū, care pentru populațiunile primitive din lumea nouă este sinonimū cu medicū, se propuse să vindece pe contesa. Curtea se învoi. Spre marea mirare a medicilorū, frigrurile dispărură îndatā. Întrebatū fiindū indianul asupra naturii leacului ce a întrebuintatū, descoperi unū secretū, pe care părinții lui îl ținuseră ascunsū și arătā, că leaculū întrebuintatū de dēnsulū este cōja de Yora. Puterea acēstui arbore de a vindeca frigrurile a fostū descoperitā de indienii atinși de frigrū, cari prin instinctū veniau să se adapeși să se vindece în bălțile unde se găsia arborele Yora desrādēcinatū. La întōrce-rea sa în Europa, Contele și Contesa El. Cinchon lāudarā și popularisarā acēstū remediū. În anulū 1679 unū medicū englesū Talbot vindecă pe Ludovic alū XIV, regele Franciei, de frigrū. Marele rege cumpēră secretulū remediului sēu și îl plătī cu 48,000 de Livre. Remediulū nu era altū-ceva decātū o tincturā de Chininā.

Reputațiunea cōjei de Perou, cum se chiāma atunci, fū deplinū stabilitā. Chinina este indicatā în tōte casurile de debilitate generală, ea vindecă organismele cauzate prin privațiuni, ostenele, escese, ea face servicii însemnate celorū ce suferū de anemiā, chlorosă, scrofuri, tuberculosă, cronică etc.

Preparatū cu îngrijire, vinulū de Chininā, cu cōje de soorță de chininā muiatā în vinū de Malaga séu de Bordeaux, ar fi de recomandatū să înlocuiască rachiu și celelalte beături alcoolice. În comerțu există mai multe feluri de chininā, se însemnā în generalū sub numirile de Quininā cenușă, Quininā galbenă și Quininā roșă. Quininā cenușă este astringentă și conține puțină quininā. Quininā galbenă este mai amară, mai puțin astringentă și conține mai multă chininā. Quininā roșă este mijlociā, intermediarā între quininā cenușă și roșă.

Pentru a prepara unū bunū vinū de quininā, luați: Quininā galbenă qual. Calysaya 30 gr. Rachiu bunū dela 50—55° 60 gr., sfărīmați quininā, vērșafi alcoolulū d'asupra și lāsati să se mōie, în timpū de 24 ore, în unū vasū bine închisū. Adōgați în urmā vinū de Malaga séu de Bordeaux unū litru, lāsati aceste tōte să se mōie în timpū de 10 zile, clătīnāndū sticla din când în când. După 10 zile filtrați acēstū vinū, luați câte unū pāhārelū la masă pentru deschiderea pottei, după masă ca digestivū.

Răspunsū potrivitū. În veaculū alū XVIII senatulū din Svedia condāmnā la torturā și la mōrte intrā în tērgū familiā a unui nobilū, anume Calas. Ducele de Richeleux, vēdēndū la Parisū pe ambasadorulū Svediei, i-a esprimatū mirarea sa cum a pututū să greșescă astfelū senatulū. „Ambasadorulū i-a spusū, că nu este calū, câtū de bunū, care să nu se poticnēscă.” Atunci ducele i-a dīsū: „Așa este, unū calū se pōte, dēr unū grajdū întregū!”

„Petit Journal”, diarū francesū din Paris, a încasatū în anulū trecutū 14.250,000 franci. Din aceștia 11½ milioane au încursū din vēndare dīarului în Paris și în provinciā, cam ½ milionū din abonamente, anunțurile au adusū 2¼ milioane. Cheltuelile totale au fostū de 9¾ milioane, decī venitulū curatū a fostū de 4½ milioane.

Editorū și redactorū responsabilū:
Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul ptelei Braşov

din 7 August st. n. 1890.

Table with exchange rates for various currencies like Banenote românesce, Argint românesce, etc.

Cursul la bursa de Viena

din 6 August st. n. 1890

Table with financial data from the Vienna stock exchange, including rents and interest rates.

De vândare.

Text describing a property for sale: Casa No. 4 de pe dealul Străjei, tocmai sub castelul, cu vederea către oraş...

Nr. 4724-1890.

397,3-3

PUBLICAŢIUNE.

Constatându-se de către medicul tur-barea la lună căne prins în Braşov în 4 a lunii c., care a muşcatu omeni şi câni, se dispune pe baza opiniei comisiunii medicale în sensul §-ului 188 alu ordinaţiunii de executare, art. de lege VII din 1888, ca toţi câni aflători pe teritoriul oraşenesc să se ţină în de-cursu de 40 de zile legaţi sêu proveduţi fiindu cu botniţă, carea împiedecă muş-carea, să se porţe legaţi de fringhie. Câni umblători liberu pe stradă se voru prinde îndată de călău şi se voru ucide. Contravenţiunile acestei publicaţiuni se pedepsesc, în sensul § 103 alu art. de lege XL din 1879, cu o pedepsă în bani până la 100 fl. v. a.

In sensul §-ului 102 alu art. de lege XL din 1879, se provocă mai departe fie-care, ca despre acei câni sêu animale de casă, cari dau semne de turbare, sêu la cari se observă simptome, din cari se pôte conchide turbarea—să facă imediatu arătare subscrisului căpitănatu, pe-depsindu-se la casu contraru întrelăsarea acestei arătări conform legei.

Braşov, în 5 August 1890.

Capitanatul oraşenesc.

Dentistul William Raupert,

proveduţi cu diplomă de stat din Ungaria şi Rusia, ordineză dela orele 9-12 şi 3-6.

Dinţi artificiali

din cele mai bune fabrici americane şi englese. Piese parţiale şi dentura completă în aur şi cauciuc. Gingei în emaille rosa. Maşină de aşedat, obturatori pentru defecte la cerul gurei, dinţi singulari Plombări de aur după metodu oel mai nou american şi german. Umplături în emaille de fildiş şi platină după şcoala modernă. Operaţiuni de dinţi cu totul lipsite de dureri prin ajutorul celui mai nou aparat de gaz de Filadelfia.

Ametiri locale prin Cocaină.

Colţul dela strada Poştei 540, catul I.

(Strada Michael Weis 30)

în casa d-lui Dr. Fabricius vis-à-vis de farmacia „Jekelius“.

Avisu d-lor abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţi ca la reînnoirea prenumeraţiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal şi numerii de pe fâşia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Totodată facem cunoscutu tuturor d-lor abonaţi, că mai avem din anii trecuţi numerii pentru complectarea colecţiunilor „Gazetei“, precum şi câteva întregi colecţiuni, pentru cari se potu adresa la subsemnata Administraţiune în casu de trebuinţă.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Iunie 1890.

Large table with train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Predeal-Budapest, B.-Pesta-Arad-Teluş, Teluş-Arad-B.-Pesta, Copşa-mică-Sibiu, etc.